

Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)
Postboks 8034 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 15/14662

Dato: 18. februar 2016

Statsbudsjettet 2016 – tildelingsbrev nr. 1.

1. Innledning

Utenriksdepartementet viser til Prop. 1 S (2015-2016) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016), Innst. 7 S (2015-2016) samt instruks for Norad av 13. desember 2013, og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets tildelinger og styringssignaler for Norad i 2016. I tillegg vil Agenda 2030 og de nye bærekraftsmålene gi føringer for norsk utviklingssamarbeid.

2. Prioriterte områder

Norad skal i sitt arbeid særskilt prioritere følgende områder:

2.1. Prioriterte tematiske områder

➤ Utdanning

Utdanning er en hovedsatsing i utviklingspolitikken. Satsingen skal bidra til at alle barn får tilgang på utdanning. Dette må også sees i sammenheng med satsingen på sårbare stater og med kampen mot radikaliseringsprosesser. Norad har en sentral rolle i gjennomføringen av Meld. St. 25 (2013–2014) «Utdanning for utvikling». Det forventes betydelig innsats fra Norad på utdanningsområdet, når det gjelder faglig rådgivning, kvalitetssikring, resultatoppfølging og forvaltning av tilskudd. Norad skal særlig bistå departementet på de prioriterte områdene jenters utdanning, kvalitet og læring, utdanning i krise og konflikt, resultatbasert finansiering, IKT/innovasjon og yrkesopplæring.

Norad skal yte faglig bistand i oppfølging av sentrale multilaterale partnere, som Det globale partnerskapet for utdanning, Verdensbanken, Unicef, Unesco og ILO. Norad skal særlig prioritere å bistå departementet og ambassadene i arbeidet med satsingslandene for utdanning Etiopia, Malawi, Nepal, Haiti og Sør-Sudan, i tillegg til satsingen i andre sårbare stater. Også utvikling av utdanningsportefølje i Mali, samt kvalitetssikring av innsatsen i andre land hvor Norge støtter utdanningsprogrammer, som Afghanistan, samt arbeid med utdanning i krise og konflikt, prioriteres. Norad skal videre prioritere arbeidet med resultatoppfølging og rapportering i utdanningssatsingen. Norad skal ivareta styreverv, inkludert i Teacher Task Force, INEE, Country Grants and Performance Committee, SOGA, UNGEI, Global Monitoring Report og ADEA. Norad skal også administrere og delta i faglige nettverk/grupper. Norad skal bidra til at den norske utdanningssatsingen er kunnskapsbasert og til å bedre kunnskapsgrunlaget.

Norad vil i 2016 ha ansvaret for å forvalte tiltak bl.a. på områdene resultatbasert finansiering, yrkesfaglig opplæring, regionalt samarbeid og innovasjon. Norad forvalter i tillegg Norges program for kapasitetsutvikling for høyere utdanning og forskning for utvikling (NORHED). En del av utdanningssatsingen kanaliseres gjennom bevilgningen til sivilt samfunn. Arbeidet skal skje i tett dialog med departementet.

➤ **Næringsutvikling og jobbskaping**

Næringsutvikling og jobbskaping er et prioritert satsingsområde der innsatsen dekkes over flere ulike kapittelposter. Norad vil få en sentral rolle i gjennomføringen av Meld. St. 35 (2015–2016) «Sammen om Jobben». Det forventes en betydelig innsats fra Norad på dette området, både når det gjelder faglig og teknisk rådgivning i utvikling av strategiske landprogrammer, en styrket innsats for bedre styresett og rammebetingelser for jobbskaping, investeringer og handel i utvalgte fokusland og antikorrupsjonsarbeid.

Norad bes om å bidra til oppfølging av handlingsplan for næringsliv og menneskerettigheter som ble lansert i 2015. Det vil dreie seg både om å bidra til opplæring, rådgivning og til å gjennomføre tiltak i planen der dette er relevant.

I Meld. St. 29 (2014 – 2015) fastslås det at regjeringen ønsker å bruke handel som et virkemiddel i utviklingspolitikken. For å dra nytte av eksisterende markedsadgang må de fattigste landene settes i stand til å tilfredsstille internasjonale standarder og kvalitetskrav. Norad bes vektlegge dette innenfor handelsrettet utviklingssamarbeid.

Norad skal bidra i oppfølgingen av *Addis Ababa Action Agenda* som ble vedtatt under den tredje internasjonale konferansen om finansiering for utvikling. Dette inkluderer oppfølgingen av Addis Tax Initiative som Norge sluttet seg til, med

spesiell vekt på nasjonal ressursmobilisering, herunder skatt, ulovlig kapitalflyt og naturressursforvaltning.

➤ **Sårbare stater og konflikt**

Regjeringens vil styrke arbeidet for sårbare stater. Bakgrunnen er de pågående konflikter, økende migrasjon, og at snart halvparten av verdens fattige vil være bosatt i sårbare stater. Dette har store humanitære og sikkerhetsmessige konsekvenser i landene selv, regionalt og for Norge.

Det planlegges en egen strategi for sårbare stater som en del av arbeidet med den nye meldingen til Stortinget om veivalg i utenriks- og sikkerhetspolitikken og i statsbudsjettet for 2017. Norad skal sette av tilstrekkelig med ressurser til dette arbeidet som skal prioriteres høyt. Norad skal også delta i arbeidet med New Deal-prinsippene for bistand til sårbare stater, og følge arbeidet med FNs gjennomganger av fredsbyggingsarkitekturen og kvinner, fred og sikkerhet (SR 1325). Norad vil i tilknytning til arbeidet med bærekraftsmål (SDG) 16 om fred og sikkerhet bli bedt om å vurdere norsk innsats for rettsstatsprinsipper, anti-korrupsjon og ulovlig kapitalflukt. Norad skal gi faglig støtte til norsk engasjement på rettsstatsområdet, også i regi av Justisdepartementet, overfor blant annet Ukraina og Moldova.

Den humanitære bistanden må støtte opp om langsiktig bistand, med forebygging av kriser som et sentralt mål. Norad skal bistå i arbeidet med å sikre et bedre samspill mellom humanitær og langsiktig bistand, særlig når det gjelder de frivillige organisasjonenes innsats. Hensynet til menneskerettigheter og likestilling skal stå sentralt og integreres i innsatsen på landnivå.

Norge har valgt fem satsingsland for gjennomføring av handlingsplanen for kvinner, fred og sikkerhet: Afghanistan, Colombia, Sør-Sudan, Palestina og Myanmar. Norad skal bistå departementet og ambassadene i å styrke innsatsen i disse landene, samt bistå med rådgivning på feltet overfor andre sårbare stater og i relevante prosesser. Norge ønsker at FN og Verdensbanken spiller en sterkere rolle i arbeidet med sårbare stater på tvers av pilarene utvikling, fred og sikkerhet og menneskerettigheter. Norad skal bidra i arbeidet med å få til en slik styrking.

➤ **Helse**

Innsatsen for bedre helse for kvinner, ungdom og barn og innsatsen mot hiv og aids, tuberkulose og malaria videreføres. Innsatsen skal bidra til å realisere retten til en best mulig helse. Bistanden skal støtte opp om nasjonale prioriteringer i partnerland med kostnadseffektive tiltak, innovasjon og resultatbasert finansiering. Norad skal støtte opp om gjennomføringen av den nye globale strategien for kvinners, ungdoms og barns helse, og i etablering av den globale

finansieringsmekanismen Global Financing Facility. Norad skal i denne sammenheng også bidra i arbeid med helse og humanitær respons.

Norad bes om å gi faglige råd i det løpende samarbeidet og styrearbeidet i Vaksinealliansen Gavi, Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria og UNAIDS. Rådgivning knyttet til de faste møtene i WHO's styrende organer bes også prioritert. Innsatser mot hiv og aids og arbeidet med helsesystemstyrking og helsepersonell står sentralt.

Norad skal gi faglige råd om global helsesikkerhet og forvalte støtten til Global helsesikkerhetsagenda i regi av Folkehelseinstituttet, finansiert over flere kapitelposter.

Norad skal være sentral i utvikling av innovasjon og partnerskap innen internasjonale helseinnsats. Norad bes ivareta styreverv i helseforskning, inkludert i GLOBVAC og i UNITAID. Norad skal bistå i å fremme seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og likestilling i globale helseinnsatser og på landnivå, som gjennom sikker tilgang til prevensjonsmidler, trygg abort og livsviktige medisiner. Norad skal også bidra i arbeidet mot kjønnslemlestelse av jenter. Norad skal bidra til tverrsektoriell innsats av relevans for bærekraftsmålet for helse, spesielt på feltene utdanning, miljø/klima og ernæring. Norad skal prioritere rådgivning til ambassadene i India og Malawi vedr. den bilaterale helsesatsingen.

➤ **Menneskerettigheter**

Menneskerettighetene skal integreres i Norges utviklingssamarbeid i tråd med føringene i Meld. St. 10 (2014-2015) «Muligheter for alle», Prop. 1 S (2015-2016) og bærekraftsmålene. Norad har en viktig rolle i operasjonaliseringen av denne politikken. Norad bes bistå med resultatfaglig rådgivning, både på et overordnet nivå i tråd med Meld. St. 10 og i gjennomføringen av prioriterte, tematiske satsinger.

Det forventes særlig rådgivning i gjennomføringen av Meld. St. 10 i fokusland, med spesiell vekt på ytringsfrihet, pressefrihet, forsamlingsfrihet og MR-forkjempere. Det bes vurdert hvordan man kan øke støtten til ytringsfrihet og pressefrihet. Norad bes delta i Global Action for Disability.

➤ **Kvinner og likestilling**

Arbeidet for å fremme kvinners rettigheter og integrering av kjønnsperspektivet i tematiske satsinger står sentralt i alle deler av norsk utenriks- og utviklingspolitikk. En ny handlingsplan for kvinners rettigheter og likestilling vil fra våren 2016 danne rammen for innsatsen på dette feltet. Prioriterte temaer vil være gjenstående likestillingsutfordringer i utdanningssatsingen og kvinners deltakelse i næringsutvikling og jobbskaping, samt bekjempelse av vold og skadelige praksiser

mot jenter og kvinner. Arbeidet med å bidra til gjennomføringen av kvinners reproduktive rettigheter og seksuelle og reproduktive helse på landnivå, med vekt på fokuslandene, og å fremme aksept for seksuelle rettigheter og rett til abort vil fortsatt være sentralt.

Handlingsplan for kvinner, fred og sikkerhet (2015-2018) legger føringer for arbeidet med gjennomføringen av de relevante sikkerhetsrådsresolusjonene. I arbeidet med fokuslandene for bistand og i multilaterale organisasjoner skal likestillingsdimensjonen ivaretas.

Norad forventes å øke sin kapasitet til faglig rådgiving og sitt kunnskapsgrunnlag for gjennomføring av de nevnte føringer, på basis av bestillinger fra departementet.

➤ **Klima, miljørettet utviklingsarbeid og fornybar energi**

Klimaavtalen i Paris skal følges opp på ulike måter. Blant annet vil det bli behov for Norads bidrag i den internasjonale prosessen for å operasjonalisere utvalgte utviklingslands nasjonalt bestemte bidrag (INDC'er). Norad skal også bidra i den norske oppfølgingen av avtalens løfter om teknologiutvikling og finansiering av utslippsreduksjoner og klimatilpasning. Faglig medvirkning i arbeidet med Det grønne klimafondet, samt i mobilisering og utvikling av metodikk for måling av klimafinansiering, blir sentralt. Innen klimatilpasning bes om faglig rådgiving fra Norad på tiltak knyttet til klimatjenester, vannressursforvaltning og rammevilkår for klimarobust landbruk.

Det er også behov for bidrag fra Norad i forebygging av naturkatastrofer, deriblant medvirkning for å arrangere en konferanse i Norge høsten 2016 om klimatilpasning og humanitær katastrofeforebygging, men også i prosesser og programmer relatert til forebygging. På urbaniseringsområdet bes om Norads faglige støtte til å forberede Habitat III-konferansen i Quito, Ecuador. Norad bes også bidra til forberedelser til møter i Den globale miljøfasiliteten (GEF) og FNs miljøforsamling (UNEA) i Nairobi, samt bistå i oppfølgingen av programsamarbeidsavtalen med FNs miljøprogram (UNEP).

Norsk innsats for fornybar energi i utviklingspolitikken skal bidra til å nå FNs bærekraftsmål på energi og utgjør samtidig en viktig del av norsk klimainnsats. Norad skal være en faglig rådgiver for departementet og ambassadene. Resultatoppnåelse, samarbeid med privat sektor, bedre planlegging, styring og oppfølging av tiltak skal vektlegges. Det er videre behov for faglig bistand fra Norad om vannressurser, med referanse til bærekraftsmål (SDG) 6 om vann-, sanitær- og vannressursforvaltning.

Prosjekt Matsikkerhet i et klimaperspektiv ble som planlagt avsluttet i desember 2015. Oppfølging av matsikkerhet/landbruk er delegert til Norad, som bes følge opp

tiltak som viderefører støtte til kvinner, klimasmart landbruk og privat sektor. Tverrsektorielt arbeid for å ivareta ernæringskomponenten innarbeides i videre arbeid med matsikkerhet.

Andre temaområder

Fisk for utviklingsprogrammet ble lansert av utenriksministeren i august 2015 og koordineres av Norad. Norad er i tråd med tidligere oversendt instruks bedt om å opprette et sekretariat som kan forestå arbeidet. Sekretariatet må ha tilstrekkelig kapasitet til å kunne ivareta forvaltningen på en forsvarlig måte. Programmet vil omfatte tre tematiske hovedsøyler: utdanning og forskning (inklusive EAF Nansen-programmet), næringsutvikling (inklusive akvakultur) og fiskeriforvaltning, lover og regler (inklusive bekjempelse av fiskerikriminalitet og UUU-fiske). Sekretariatet skal være det samlende punktet for alt fiskerisamarbeid, og det forutsettes at tiltak som støttes av de respektive ambassader, gjør det i samråd med sekretariatet og i samsvar med de føringer som til enhver tid gjelder for Ffu-programmet.

2.2 Prioriterte forvaltningsrelaterte områder

➤ Oppfølging av multilaterale organisasjoner og prosesser

Norad må ha kunnskap om de multilaterale organisasjonene som får mest økonomisk støtte fra Norge. I tillegg til å gi råd til enheter i departementet og ambassadene om tiltak som en forvalter, bes Norad gi prioritet til faglig rådgivning i departementets politikktutforming overfor de ulike organisasjonene, herunder delta i forberedelsene til styremøter og påfyllingsforhandlinger og i vurderingen av rapporter fra gjennomganger og evalueringer. For flere av FN-organisasjonene vil faglig rådgivning i forbindelse med styrebehandling av midtveisgjennomgangene av strategiske planer og tilhørende budsjetter være en særlig viktig oppgave.

I 2016 foregår det flere viktige prosesser som vil være avgjørende for hvordan de multilaterale utviklingsbankene innretter sin støtte til de fattigste landene. Blant annet er det påfyllingsforhandlinger med både Verdensbankens fond for de fattigste landene (International Development Association – IDA) og Afrikabankens og Asiabankens tilsvarende fond (African Development Fund og Asian Development Fund). Norge er en stor bidragsyter, og Norads faglige vurderinger vil danne et grunnlag for å få gjennomslag for norsk politikk i forhandlingene. Det er ønskelig at Norad styrker sin kompetanse om de nye, og til dels komplekse, finansielle instrumentene bankene i økende grad utvikler.

➤ Konsentrasjon og reduksjon av antall avtaler

Geografisk konsentrasjon og prioriteringen av fokusland der ikke annet er bestemt, ligger til grunn for innsatsen. Arbeidet med å redusere antall tilskuddsavtaler

videreføres, i tråd med Norads eget anslag om 30 prosent reduksjon basert på dagens forvaltningsoppgaver.

➤ Kvalitetssikring og hensiktsmessig kontroll

Norad skal både i egen forvaltning av tilskuddsmidler og gjennom faglige råd bidra til en god kontroll med bruken av midlene. Norad skal bidra til operasjonalisering av tverrgående hensyn, herunder menneskerettigheter som et nytt tverrgående tema. Kontroll-, kvalitetssikrings- og forbedringstiltak må balanseres mot Regjeringens mål om forenkling.

3. Norads hovedoppgaver og mål for 2016

I henhold til instruks for Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) av 13. desember 2013 er Norads hovedoppgaver å

- gi faglige råd på det utviklingspolitiske området til Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene,
- bistå Utenriksdepartementet og utenriksstasjonene i arbeidet med kvalitetssikring av norsk utviklingssamarbeid,
- initiere og gjennomføre uavhengige evalueringer av utviklingssamarbeidet,
- kommunisere om langsiktig utviklingssamarbeid og resultater, og
- forvalte tilskuddsordninger på utviklingsfeltet i henhold til årlig tildeling fra Utenriksdepartementet.

For hver av hovedoppgavene skal Norad rapportere om oppnådde resultater.

- a) Norad skal, i tillegg til å levere *faglig rådgivning* på de prioriterte satsingsområdene presentert under pkt. 2, gi relevant faglig rådgivning på andre områder. Norad bes også bistå i departementets arbeid med politisk-økonomiske analyser av fokuslandene.
- b) *Kvalitetssikring, herunder resultatoppfølging og kontroll*, gjennomføres for å sikre høy kvalitet og bidra til resultatorientering av utviklingssamarbeidet. Norad skal bidra til kvalitetssikring av arbeidet i multilaterale organisasjoner, inkludert forhandling av nye rammeavtaler for FN-organisasjoner, rådgivning for å styrke resultatorientert ledelse i organisasjonene og deltakelse i MOPAN (Multilateral Organisations Performance Assessment Network). Norad skal levere forvaltningsfaglig rådgivning og kvalitetssikring av enkelttilskudd og vurderinger av partneres resultatoppnåelse, inkludert for multilaterale organisasjoner. Norad skal videre gi faglige vurderinger av FN-organisasjonenes resultatsystemer og budsjetter.

Norads kompetanse i resultatmåling, risikostyring og økonomistyring er en viktig ressurs for resultatorientering av bistanden, og Norad skal bidra til kvalitetssikring både juridisk, resultatfaglig og sektorfaglig. Norad skal ta i bruk de nye avtalemålene når disse er ferdigstilt, og bidra til opplæring i bruken av disse. Videre skal Norad bidra til utvikling av systemer, metoder og hjelpemidler til bruk i tilskuddsforvaltningen, i tillegg til å drive opplæring innenfor temaer knyttet til tilskuddsforvaltning på bestilling fra departementet.

Norad skal forestå forvaltningsgjennomganger på bestilling fra departementet på ambassader som forvalter bistandsmidler. Forvaltningsgjennomgangene er gode virkemidler for å sikre etterlevelse av regelverk og retningslinjer i tilskuddsforvaltningen. Forvaltningsgjennomgangene skal tilpasses behovet ved den enkelte utenriksstasjon med hensyn til vektlegging av opplæring, rådgivning og kontroll. Ved alle ambassader som besøkes, skal det i utgangspunktet gis opplæring i resultat-, risiko- og økonomistyring og nulltoleranse for økonomiske misligheter. Annen forvaltningsfaglig opplæring kan også gis, avhengig av ambassadens behov.

Norad skal bistå Utenriksdepartementet og ambassadene med juridisk rådgivning og kvalitetssikring i utarbeidelse og oppfølging av avtaler og kontrakter for tilskudd på 03-området.

Norad skal ta i bruk departementets oppdaterte ordningsregelverk på relevante poster etter hvert som de blir godkjent.

Norad skal ikke bistå med anskaffelsesfaglig støtte i tilskuddsforvaltningen til departementet og utenriksstasjonene. Det samme gjelder ved utarbeidelse og tolkning av bestemmelser, avtaler, kontrakter, maler mv. som omhandler anskaffelser. Dette håndteres av departementet.

Norad har ansvar for Norges statistikkrapportering til OECD og bes rapportere i henhold til OECD/DACs kriterier og frister. Norad skal sikre høy kompetanse om DACs ODA-regelverk og bistå departementet i løpende vurdering av regelverket. Norad skal ha hensiktsmessige rutiner som sikrer at statistikkbasen fortsatt holder høy kvalitet.

Norad skal bidra til utvikling og gjennomføring av opplæringstiltak i regi av Utenrikstjenestens kompetansesenter (UKS), i samarbeid med departementet.

- c) *Evalueringsarbeidet* skal, i tråd med revidert evalueringsinstruks, dokumentere i hvilken grad bistandsadministrasjonens arbeid oppnår resultater som forutsatt, og gi informasjon om bistanden skaper resultater i fattige land. I tillegg til å måle resultater og effekter skal evalueringene bidra til å fremme læring i bistandsadministrasjonen, inkludert i norske organisasjoner, som igjen kan føre

til bedre resultater på sikt. Norad skal videre legge vekt på å videreutvikle evalueringsvirksomhetens relevans.

- d) Norads *kommunikasjonsarbeid* skal bidra til økt kunnskap om Norges rolle i utviklingssamarbeidet og bistandens resultater, og fremme interesse og debatt om utviklingsspørsmål.
- e) Norads *tilskuddsforvaltning* skal utføres effektivt og i tråd med gjeldende føringer, regelverk og retningslinjer. Norad bes bidra med innspill og kvalitetssikring av løsningsforslag i e-søknadsprosjektet i løpet av 2016.

Norad skal fortsette å ivareta sekretariatsfunksjonen for Olje for utviklingsprogrammet.

Hensynet til menneskerettigheter, likestilling, anti-korrupsjon, klima og miljø skal ivaretas i alle relevante sammenhenger i Norads faglige rådgiving og i pågående og planlagte tiltak.

I ekstraordinære situasjoner, som ved naturkatastrofer og andre humanitære kriser, må Norad være beredt til å bistå utover det som hører inn under Norads ordinære virksomhet.

4. Rapportering og resultatoppfølging

Departementet ber Norad utarbeide en årsrapport for virksomheten i tråd med økonomireglementet. Årsrapporten i seks deler skal gi en dekkende beskrivelse gjennom tekst og nøkkeltall av direktoratets arbeid i året som er gått, herunder vurdering av samlet ressursbruk og måloppnåelse. Den skal gi kommentarer til gode og dårlige resultater og beskrive forhold som har påvirket disse.

Norad skal i årsrapporten beskrive etiske og holdningsskapende forhold som direktoratet har arbeidet med. Norad skal gi en likestillingsredegjørelse i tråd med veileder for Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten. Årsrapporten skal beskrive status for arbeidet med sikkerhet og beredskap, inkludert planverket.

Rapporten skal også rapportere resultater oppnådd med de tilskudd Norad forvalter. Denne rapporteringen vil brukes som grunnlag for departementets rapportering til Stortinget, og skal ta utgangspunkt i målformuleringene i budsjettproposisjonen. Norad bes om i større grad å rapportere på resultater og effekter som er oppnådd, og i mindre grad på aktivitetsnivå.

I sin framdriftsrapport 2/2016 skal Norad presentere status for gjennomføring av sentrale føringer i tildelingsbrev nr. 1/2016. Det skal legges vekt på å synliggjøre avvik.

Det vises forøvrig til vedlegg 2 – Rapporteringskalender.

5. Administrative og andre forhold

Kompetanse: De ansatte er den viktigste innsatsfaktoren i Norad. Bemanning og personalforvaltning knyttes til virksomhetens hovedmål. Virksomheten må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder.

Norad bes vurdere sin egen organisering i lys av prioriteringene i bistandsbudsjettet, og se på mulighetene for å styrke de områder som er prioritert, herunder spesielt satsingen i sårbare stater.

Norad forventes å planlegge for overdragelsen pr. 1. januar 2017 av Norsk ressursbank for demokrati og menneskerettigheter (NORDEM) fra Norsk senter for menneskerettigheter. Norad bes utforske mulighetene for faglig samvirke med øvrige deler av virksomheten når NORDEM videreføres i Norad som et utenriks- og utviklingspolitisk virkemiddel.

Internkontroll: Norad skal ha en effektiv internkontroll. Denne skal omfatte tiltak og metoder som gjennomføres for å forebygge og avdekke styringssvikt og andre alvorlige avvik i virksomheten. Norad forutsettes å vurdere bruk av internrevisjon i tråd med Finansdepartementets rundskriv R-117 av 20. mai 2015. Det skal gjennomføres risikovurderinger både som en del av den interne styringen av Norad, og i forvaltningen av Norads budsjett.

Nulltoleranse: Norad skal praktisere nulltoleranse for økonomiske misligheter i forvaltningen av alle budsjettmidler, jf. Prop. 1 S (2015-2016), kap. 2. Norad skal informere Sentral kontrollenhet i departementet umiddelbart ved mistanke om økonomiske misligheter eller annet alvorlig mislighold av avtaler knyttet til midler tildelt av Utenriksdepartementet. Norad skal følge opp sakene med høy grad av aktsomhet, i tråd med gjeldende regler og god forvaltningsskikk. Når en sak avsluttes, skal Norad informere Sentral kontrollenhet om hovedtrekk i saken, hvilke konklusjoner som ble trukket, størrelsen på eventuelt tilbakebetalt beløp og samlet utbetalt beløp. Norad bes om å holde departementet orientert om eventuelle endringer i organisering, retningslinjer o.l. for kontrollarbeidet.

Midler som dokumenteres omfattet av misligheter og midler som avtalepartner ikke kan redegjøre for bruken av på en akseptabel måte i henhold til avtale, skal kreves tilbakebetalt. Norad har ikke fullmakt til å ettergi krav, stille krav i bero eller la være å fremme krav avledet av statens midler, og skal ta opp slike spørsmål med Sentral kontrollenhet i departementet. Spørsmål om straffeforfølgning skal vurderes. Forslag om å anmelde saksforhold overfor andre lands myndigheter skal forelegges Sentral kontrollenhet.

Midler skal frysas, dvs. videre utbetaling stilles i bero, når det foreligger begrunnet mistanke om misligheter eller andre alvorlige avvik og det kan reises tvil om støtten forvaltes forsvarlig. Fryas kan oppheves når det kan slås fast at tilskuddsmottaker har et system som sikrer at forvaltningen skjer på en forsvarlig måte.

Sikkerhet, herunder informasjonssikkerhet: Utenriksdepartementet forutsetter at Norad har etablert og fører internkontroll med et systematisk sikkerhets- og beredskapsarbeid som dekker de beskyttelsesverdige verdier Norad rår over, herunder personell, informasjon og materiell.

Strategisk dialog mellom departementet og Norad: Det vil i 2016 bli avholdt tre etatsstyringsmøter, jf. vedlegg 2.

Norad skal ha fleksibilitet til å kunne møte bestillinger i løpet av året som ikke var planlagt eller kjent ved året begynnelse.

Norad skal på egnet måte orientere departementet om hendelser med antatt vesentlig mediemessig eller politisk interesse.

Det vises for øvrig til endringer i Økonomireglementet i staten pr. 1. januar 2016.

6. Regjeringens fellesføringer

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest, ønsker Regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2016 skal Norad kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Norad velger selv metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdialog, skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal Norad vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene. I årsrapporten for 2016 skal Norad omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt. Det vises for øvrig til Rundskriv H14/2015 – Fellesføring i tildelingsbrevene for 2016.

7. Budsjetttildelinger for 2016

Utenriksdepartementet tildeler Norad følgende budsjettmidler for 2016. Føringer for bruk av midlene er angitt i vedlegg 1.

Driftsmidler

Kap. 141.01

Direktoratet for utviklingssamarbeid, drift

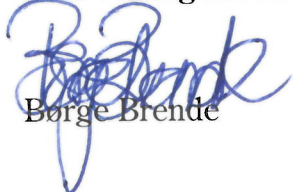
i tusen
kroner
236 172

Kap. 160.01	Sivilt samfunn og demokratiutvikling, drift	18 860
Kap. 165.01	Forskning, kompetanseheving og evaluering, drift	54 000
Sum driftsposter		309 032

Tilskuddsmidler

		<u>i tusen</u> <u>kroner</u>
Kap. 150.78	Regionbevilgning for Afrika	220 112
Kap. 151.78	Regionbevilgning for Asia	25 000
Kap. 160.70	Sivilt samfunn	1 827 071
Kap. 161.70	Næringsutvikling	95 000
Kap. 162.70	Overgangsbistand	28 000
Kap. 163.70	Nødhjelp og humanitær bistand	8 000
Kap. 163.72	Menneskerettigheter	2 000
Kap. 164.70	Fred, forsoning og demokratiltak	20 000
Kap. 164.72	Global sikkerhet, utvikling og nedrustning	2 000
Kap. 164.73	Andre ODA-godkjente OSSE-land	2 000
Kap. 165.70	Forskning og høyere utdanning	35 000
Kap. 165.71	Faglig samarbeid	203 061
Kap. 166.72	Int. miljøprosesser og bærekraftig utvikling	27 000
Kap. 166.74	Fornybar energi	70 000
Kap. 168.70	Kvinner og likestilling	32 239
Kap. 169.70	Global helse	169 000
Kap. 169.73	Utdanning	164 200
Kap. 170.76	FN og globale utfordringer	31 000
Kap. 170.81	Internasjonal landbruksforskning	105 000
Sum tilskuddsposter		3 065 683

Med vennlig hilsen

Børge Brende

Vedlegg 1

Tildeling av budsjettmidler for 2016

1 Driftsmidler (totalt 309 032 000 kroner)

Kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)

Post 01 Driftsutgifter. Tildeling: 236 172 000 kroner.

Tildelingen skal dekke virksomhetens administrasjonsutgifter i samsvar med Prop. 1 S (2015-2016) og føringer i dette brev.

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 01 Driftsutgifter. Tildeling: 18,86 millioner kroner.

Tildelingen skal brukes til å kommunisere resultater fra norsk bistand og tilrettelegge for debatt om utviklingsspørsmål. Konkrete informasjonskampanjer skal utformes i konsultasjon med UD. Det skal ikke benyttes annonsekampanjer og bruk av betalte medier. Forbruk under denne posten skal kunne rapporteres til OECD/DAC som 998.20 «Promotion of development awareness».

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 01 Driftsutgifter. Tildeling: 54 millioner kroner

Tildelingen skal bidra til å sikre kvalitet og effektivitet i utviklingssamarbeidet, og skal benyttes til evaluering av utviklingstiltak og til faglige tjenester, dvs. til vurderinger, studier, utredninger mv. Ved kjøp av konsulenttjenester skal Norad påse at regelverket for offentlige anskaffelser følges.

2 Tilskuddsmidler (totalt 3 065 683 000 kroner)

Kap. 150 Bistand til Afrika

Post 78 Regionbevilgning for Afrika. Tildeling: 220 112 millioner kroner

Tildelingen er et ledd i å konsentrere forvaltningen av støtte som kanaliseres gjennom norske organisasjoner, i Norad. Denne tildelingen gjelder innsatser i følgende land:

Angola

Norad tildeles 22 mill. kroner til videreføring av støtte gjennom Kirkens Nødhjelp (KN) til sivilt samfunn i Angola, i tråd med føringer fra ambassaden i Luanda. Tildelingen inkluderer midler til videreføring av støtte til Norsk Folkehjelps tidligere partnere i KNs portefølje.

Etiopia

Norad tildeles 31 mill. kroner, hvorav 18 mill. kroner øremerket ny avtale med Utviklingsfondet i Etiopia, og 13 mill. kroner øremerket ny avtale med KN og videreføring av avtale med Redd Barna (ETH-09/027).

Madagaskar

Norad tildeles 3 mill. kroner til øremerket nytt utdanningsprogram gjennom Digni i Madagaskar, for inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne.

Malawi

Norad tildeles 4 mill. kroner øremerket støtten til Global helsesikkerhetsagenda-prosjekt i regi av Folkehelseinstituttet. Prosjektet er firårig og finansieres over flere tilskuddsposter. Det forutsettes at tiltakene kan statistikkodes med landkode Malawi.

Mali

Norad tildeles 9,550 mill. kroner til videreføring av programmer i Mali gjennom Kirkens Nødhjelp og Strømmestiftelsen.

Somalia

Norad tildeles 24 mill. kroner til program gjennom Kirkens Nødhjelp i Somalia, primært prosjekter rettet mot kjønnslemlestelse/FGM og utdanningsprosjekter, med vekt på yrkesutdanning og jobbskaping, i sør/sentral-Somalia.

Sør-Sudan

Norad tildeles 56 mill. kroner øremerket prosjekter i Sør-Sudan gjennom frivillige organisasjoner. Prioritering av tiltak gjøres i konsultasjon med ambassaden i Juba. 16 mill. kroner øremerkes Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp for finansiering av tiltak som direkte støtter opp om målsettingene for fredsprosessen og gjennomføring av fredsavtalen.

Tanzania:

Norad tildeles 26,697 mill. kroner, hvorav 15,997 mill. kroner til videreføring av støtte til Haydom Lutheran Hospital i Tanzania, og 10,7 mill. kroner til videreføring av det strategiske partnerskapet med Kirkens Nødhjelp, i tråd med ambassaden i Dar es Salaams føringer.

Regionale tiltak

Norad tildeles 43,865 mill. kroner til videreføring av avtaleforpliktelser som gjelder siste utbetaling til regionalt SRHR-hiv helsesamarbeid med SIDA (35 mill. kroner), CARE Norges programmer i Burundi (1 mill. kroner), DR Kongo (1 mill. kroner), tiltak med Kirkens Nødhjelp (1,865 mill kroner) for ansvarlig forvaltning av naturressurser i regionen, samt Olje for Utviklingstiltak (5 mill. kroner). Når det gjelder OfU, forutsettes det at tiltakene kan statistikkodes enten med regionalt Afrika eller med spesifikk landkode.

Eventuelle behov for justering av rammene knyttet til det enkelte land skal forelegges departementet for forhåndsgodkjennelse.

Kap. 151 Bistand til Asia

Post 78 Regionbevilgning for Asia. Tildeling: 25 millioner kroner

Norad tildeles 25 mill. kroner, til utdanningstiltak i Afghanistan. Tildelingen dekker bare en del av aktuelt behov til norske sivile samfunnsorganisasjoner, og Norad bes om å vurdere mulighetene for å øke bidraget over andre relevante budsjettposter til Afghanistan.

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 70 Sivilt samfunn. Tildeling: 1 827 071 000 kroner

Bevilgningen er den viktigste finansieringskilden for det langsiktige utviklingssamarbeidet mellom representanter for det sivile samfunn i Norge og deres partnere i sør. Støtte skal bidra til faktisk fattigdomsbekjempelse, antikorrupsjonsinnsats, bedre styresett, jenters rettigheter, realisering av menneskerettigheter i samsvar med utviklingspolitiske mål slik de er formulert i Prop. 1 S (2015-2016).

De norske organisasjonene har et særlig ansvar for å styrke kompetanse og kapasitet hos sine partnere, til å bidra til fattigdomsbekjempelse, godt styresett, realisering av menneskerettighetene og at det skapes inkluderende vekst og jobber.

Det skal legges vekt på at organisasjonene dokumenterer resultater og effekt av sin virksomhet. Organisasjonene må også vise at innsatsen drives kostnadseffektivt. I tillegg er det viktig at de norske organisasjonene kan vise hvilken merverdi de tilfører sine partnere i sør. I søknadsbehandlingen skal det legges vekt på tilskuddsmottakers forutsetninger for å oppnå de fastlagte målene og evne til å håndtere risiko.

Det er ønskelig med en økning i støtten til sårbare fokusland, herunder spesielt Afghanistan. Nye tiltak gjennom norske frivillige organisasjoner innen ren energi skal fremover finansieres over denne kap.post og ikke lenger over kap.post 166.74 Fornybar energi.

Norad bes i sin planlegging avsette midler til enkelttilskudd i forbindelse med Regjeringens gave til TV-innsamlinger.

Til opplysningsarbeid i regi av norske frivillige organisasjoner settes det av inntil 60 mill. kroner. Formålet med tilskudd til opplysningsarbeid er å bidra til økt debatt om norsk utviklingspolitikk og til økt kunnskap om globale spørsmål knyttet til fattigdom, anti-korrupsjonsarbeid, ytringsfrihet, menneskerettigheter, jobbskaping, jenters rettigheter, og demokrati. I henhold til tidligere instruks, og i samsvar med pågående søknadsrunde, skal avtalene for 2016 være ettårige. Norad bes legge til rette for at neste års søknadsrunde tar utgangspunkt i at avtalene i økende grad gjøres flerårige for å sikre økt forutsigbarhet og kvalitet i tiltakene. Støtten til FN-sambandet og UNICEF Norge flyttes til kap.post 170.76 og omtales nærmere der. Norad bes om å oversende forslag til oppdatert ordningsregelverk for opplysningsstøtten til departementet.

Støtten til internasjonale organisasjoner og nettverk holdes på om lag samme nivå som i 2015. Målet med støtten til internasjonale organisasjoner og nettverk er å påvirke nasjonale, regionale og internasjonale beslutningsprosesser i samsvar med overordnede mål for norsk utviklingspolitikk. Internasjonale organisasjoner og nettverk kan utfylle norske bistandskanaler. Regjeringens satsingsområder med særlig vekt på utdanning skal gis prioritet. Internasjonale og regionale organisasjoners kompetanse, kunnskap og påvirkningskraft skal søkes styrket. Støtte skal i hovedsak gå til internasjonale og regionale organisasjoner som har sitt utspring i sør. Støtten til Korrupsjonsjegernetverket tas også over denne posten. Norad bes om redusere støtten til tenke-tanker (jf. Innst. 7 S for 2015-2016). For alle organisasjoner skal det stilles krav om at innsatsen må drives kostnadseffektivt.

Posten skal også brukes til å finansiere støtte til *demokratiltak gjennom norske partier* med inntil 8 mill. kroner.

Norad bes videreføre tilskuddsordning for *tros- og livssynsminoriteters rettigheter* med inntil 15 mill. kroner. Målet med ordningen er å motvirke diskriminering på bakgrunn av tro og livssyn. Det er viktig at tiltakene er godt forankret hos lokale samarbeidspartnere. Det bes også vurdert hvorvidt det, innenfor gjeldende bevilgning, er rom for å øke støtten til prosjekter/organisasjoner som ivaretar andre sårbare/marginaliserte gruppers rettigheter.

Norad skal legge spesiell vekt på at hensynet til kvinner og likestilling ivaretas i samarbeidet, og at rettighetsarbeidet til personer med nedsatt funksjonsevne skal løftes.

Kap. 161 Næringsutvikling

Post 70 Næringsutvikling. Tildeling: 95 millioner kroner

Departementet har besluttet å opprette et nytt tilskuddsbasert program rettet mot privat sektor i utviklingsland. Programmet vil åpne for partnerskap med norske og andre internasjonale aktører samt noe tilskudd til forprosjekter mv. Ordningen vil være ubundet og utviklingspolitiske mål vil fastsettes av UD.

Meld. St. 35 Sammen om jobben og budsjettkuttet gir en åpning for å omstrukturere porteføljen og konsentrere innsatsen om å forbedre rammebetingelsene for næringslivet i utvalgte fokusland for å bidra til jobbskaping og næringsutvikling. I Meld. St. 29 om globalisering og handel fastslås det at regjeringen ønsker å bruke handel som et virkemiddel i utviklingspolitikken. Porteføljen av avtaler som forvaltes av Norad på kap.post 161.70 skal omprioriteres til tiltak som i større grad bidrar til forbedrede rammevilkår for næringsutvikling og jobbskaping i utviklingsland. Departementet v/avdeling for økonomi og utvikling vil i dialog med Norad utrede nærmere hva som bør være prioriteringene på dette området.

Det vil være nødvendig å gjennomgå resterende avtaler med sikte på å konsolidere og spisse innsatsen mot prioriterte prosjekter. Norad bes komme med innspill til omprioriteringer av eksisterende portefølje og hvordan denne bør forvaltes. Det er besluttet å opprette en egen tilskuddsordning for yrkesopplæring som vil finansieres over utdanningssatsingen. Midler til yrkesopplæring skal derfor ikke finansieres over kap.post. 161.70. Rammeprogrammet med NHO skal ikke kuttes. Reduksjoner av avtalebeløp og forskyvninger av utbetalinger skal tilstrebes og brudd på juridiske forpliktelser skal unngås så langt det er mulig.

Tilsagnsfullmakter

I henhold til Stortingets romertallsvedtak VII gis Norad fullmakt til å gi tilsagn om støtte fra posten utover den gitte tildeling, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 20 mill. kroner.

Garantifullmakter

I henhold til Stortingets romertallsvedtak VIII gis Norad fullmakt til å gi garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar for inntil 20 mill. kroner for å minske norske importørers risiko ved direkte import fra utviklingsland.

Norad er ikke forpliktet til å stille nye garantier til norske importører, men har fullmakt til å gjøre det hvis Norad vurderer det som nødvendig. Departementet vil likevel anbefale at summen av de garantier som eventuelt gis, ses i lys av størrelsen på bevilgningen over kap.post 161.70.

Kap. 162 Overgangsbistand (gap)

Post 70 Overgangsbistand (gap). Tildeling: 28 millioner kroner

Norad tildeles 28 mill. kroner øremerket prosjekter i Sør Sudan i regi av Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp som direkte støtter opp om målsettingen for fredsprosessen og gjennomføring av fredsavtalen. Prioritering av tiltak gjøres i konsultasjon med ambassaden i Juba.

Kap 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter

Post 70 Nødhjelp og humanitær bistand. Tildeling: 8 millioner kroner

Humanitær bistand har som formål å gi nødvendig bistand og beskyttelse til mennesker i nød gjennom rask og effektiv respons på identifiserte behov. Midlene brukes også til å støtte enkelte tiltak innenfor forebygging av virkningene av naturkatastrofer. Tildelingen gjelder midler til arbeid med forebygging i Pakistan og Sør-Sudan, jfr. en flerårig avtale Norad har med Røde Kors ut 2016. Fra 2017 vil støtten eventuelt inkluderes i den globale avtalen med Røde Kors om humanitær innsats som forvaltes av Seksjon for humanitære spørsmål.

Post 72 Menneskerettigheter. Tildeling: 2 millioner kroner

Midlene øremerkes SAIHs program for rettighetene til LHBTI-ungdommer og ikke-diskriminering i det sørlige Afrika og Latin-Amerika.

Kap 164 Fred, forsoning og demokratiltak

Post 70 Fred, forsoning og demokratiltak. Tildeling: 20 millioner kroner

20 millioner avsettes til tiltak rettet mot kvinner, fred og sikkerhet (sr 1325, 1820, 1888, 1889, 1960, 2106, 2122). Forvaltningen av disse midlene skal skje i henhold til oppfølging av Regjeringens handlingsplan for kvinner, fred og sikkerhet 2015-2018, i tett dialog med departementet.

Post 72 Global sikkerhet, utvikling og nedrustning. Tildeling 2 millioner kroner

Tildelingen skal brukes til delfinansiering av FHI-prosjektet Global helsesikkerhetsagenda.

Post 73 Andre ODA-godkjente OSSE-land. Tildeling 2 millioner kroner

Tildelingen skal brukes til delfinansiering av FHI-prosjektet Global helsesikkerhetsagenda.

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 70 Forskning og høyere utdanning. Tildeling: 35 millioner kroner

Bevilgningen skal finansiere forskning for utvikling og kapasitetstyrking av forskningsinstitusjoner i utviklingsland. Tildelingen vil i hovedsak dekke eksisterende avtaler, herunder støtten til Tibetnettverket.

Norads tilskuddsbrev til Forskningsrådet skal følge samme mal som UD's tildelingsbrev til Forskningsrådet. Det vises her til UD's nye rutine for overføring av midler til Norges forskningsråd (R14). Videreføring av støtten til institusjoner i Norge og i utlandet skal vurderes i løpet av året.

Arbeidet med å sikre bedre formidling av forskningsprosjekter og –resultater videreføres og kan finansieres over denne posten.

Post 71 Faglig samarbeid. Tildeling: 203,061 millioner kroner

Tildelingen fordeles tentativt som følger:

- Faglig samarbeid innen helse; 16 mill. kroner. Det gjøres oppmerksom på at det ikke vil være midler til å igangsette nye tiltak eller utvide eksisterende helsesamarbeid over denne posten. En eventuell forlengelse av helsesamarbeidet må finansieres over andre budsjettkapitler.
- Avtale med U4 om samarbeid innen anti-korrupsjon; 2,3 mill. kroner.
- Norads samarbeid med andre institusjoner innen evaluering; 3 mill. kroner.
- Programmet Olje for utvikling (Ofu); 78 mill. kroner, hvorav minst 20 mill. kroner settes av til samarbeid med frivillige organisasjoner.
- Programmet Fisk for Utvikling (Ffu); 103,761 millioner kroner.

Kap. 166 Miljø og bærekraftig utvikling

Post 72 Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling. Tildeling: 27 millioner kroner

Midlene fordeles som følger:

- 3 millioner til Global Alliance for Clean Cookstoves – kjernestøtte i 2016. Del av Norges internasjonale satsing på kokeovner.
- 8 millioner til Strengthening the Capacity of Climate Service through Expert Deployment, som er inngått med Flyktningehjelpen om sekondering til klimatjenester via WMO.
- 16 millioner til Global Framework for Climate Services. Eventuell oppstart av et «Africa III»-program – en tredje fase av WMO-samarbeidet.

Post 74 Fornybar energi. Tildeling: 70 millioner kroner

Tildelingen skal dekke støtten til næringslivsutvikling /forundersøkelser og faglig samarbeid på området fornybar energi. I lys av Regjeringens sterke vektlegging av samarbeid med privat sektor og bidrag til økonomisk utvikling bes Norad legge vekt på støtten til risikoavlastende tiltak (bl.a. forstudier, opplæringsstøtte, miljøinvesteringer) for investeringer i fornybar energi - prosjekter, med fokus på Afrika sør for Sahara, samt utvalgte land i andre regioner. Denne støtten er viktig for arbeidet med fornybar energi, og det må legges vekt på nært samarbeid med Norfund og de relevante ambassadene på dette området. Tildelingen skal videre dekke norsk støtte til kapasitetsbyggingsprogrammer gjennom NVE og ICH, samt eventuelle avtaleforpliktelser til sivilsamfunnsorganisasjoner som allerede er inngått over kapittelposten.

Tilsagnsfullmakter

I henhold til Stortingets romertallsvedtak VII gis Norad fullmakt til å gi tilsagn om støtte fra posten utover den gitte tildeling, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 10 mill. kroner.

Kap. 168 Kvinner og likestilling

Post 70 Kvinner og likestilling. Tildeling: 32,239 millioner kroner

Tildelingen skal brukes til å dekke avtalefestede forpliktelser inkl. gjenstående beløp under avtale inngått i 2015 med Population Council om FGM, til prosjekt mot kjønnslemlestelse i Somalia (FGM/C support Somalia). 1,4 mill. kroner av tildelingen øremerkes International Civil Society Action Network (ICAN).

Kap 169 Globale helse- og utdanning

Post 70 Global helse. Tildeling 169 millioner kroner

Tildelingen skal brukes til oppfølging av kvinners og barns helse, og smittsomme sykdommer, inkludert hiv/aids. Spesifikke tiltak er støtte til innovasjon, kunnskapsoppsummering, pådriver- og mobiliseringsarbeid knyttet til gjennomføringen av FNs strategi for kvinners, ungdoms og barns helse og ferdigstilling av Kommisjonen for informasjon og ansvarlighet og Kommisjonen for livreddende medisiner. Tilskudd til forskningsprogrammet GLOBVAC (120 mill.) inngår i tildelingen. Tildelingen skal videre brukes til delfinansiering av FHI-prosjektet Global helsesikkerhetsagenda (inntil 4 mill.). Ytterligere tildeling vil følge i løpet av året.

Post 73 Utdanning. Tildeling: 164,2 millioner kroner.

Tildelingen skal brukes til oppfølging av Meld. St. 25 og inkluderer samarbeid med Graca Machel om utdanning og helse i Afrika (1 mill. kroner), The Association for the Development of Education in Africa (ADEA, 3 mill.), USAID Bookfund (1,5 mill.), læringsapp for syriske flyktninger (15,2 mill.), Pisa for Development (1,5 mill.), Water Supply & Sanitation Collaborative Council (WSSCC, 3 mill.), Sahel-satsing gjennom UNICEF (35 mill.), Skills for Oil and Gas Africa (SOGA, 10 mill.) og Redd Barna (avtale om utdanning i Etiopia signert november 2015,) 4 mill.). 90 mill. kroner til Norges program for kapasitetsutvikling for høyere utdanning og forskning for utvikling (NORHED), samt til Norges program for kapasitetsutvikling innen høyere utdanning og forskning for utvikling innen Energi og Petroleum (EnPe) inngår i tildelingen. Det skal også avholdes en NORHED-konferanse i 2016. I tråd med meldingen til Stortinget skal Norad gjennomføre en ny utlysning på NORHED som støtter opp om kvalitetsløftet i utdanningssatsingen. Norad skal i tillegg forvalte norsk bidrag til det resultatbaserte fondet, REACH. Ytterligere tildeling vil følge i løpet av året. Norad bes i tillegg forvalte det nye Partnerskapsprogrammet for samarbeid med universiteter i utviklingsland (erstatte Kvoteordningen).

Kap 170 FN-organisasjoner mv.

Post 76 FN og globale utfordringer. Tildeling 31 millioner kroner

Norad bes videreføre og forvalte støtten til FN-sambandet og Unicef Norge over kap 170.76 «FN og globale utfordringer» i tråd med Stortingets budsjettvedtak. Fordelingen mellom FN-sambandet og Unicef skal opprettholdes på om lag samme nivå som fjorårets fordeling. FN-sambandet skal bidra til kompetanseutvikling og engasjement for FN, FNs arbeid og mer generelt internasjonale spørsmål. Dette skal øke kunnskapen og forståelsen om FN, FNs menneskerettighetsarbeid og FNs arbeid i sårbare stater. Arbeidet skal nå målgrupper over hele landet for å sikre at den norske

befolkningen har god kunnskap om og tillit til FNs arbeid. Departementet vil vurdere å etablere et system for årlige møter i denne sammenheng.

For Unicef skal informasjonsstøtten bidra til å skape et sterkere engasjement i Norge for verdens barn og deres rett til utdanning og helse, samt annet viktig arbeid knyttet til barns rettigheter. Støtten til Unicef skal forvaltes i tråd med ordningsregelverket for informasjonsstøtten. For begge organisasjonene skal kun ett-årige avtaler inngås.

Post 81 Tilskudd til internasjonal landbruksforskning. Tildeling: 105 millioner kroner

Tildelingen skal brukes til CGIARs forskningsportefølje og prosjektet «Ville slektninger» (Crop Wild Relatives/CWR) der Global Crop Diversity Trust er avtalepartner. CGIARs 15 forskningssentre har et felles overordnet målsett om å bidra til fattigdomsreduksjon, bedre matsikkerhet, ernæring og helse, samt klimatilpasning og bærekraftig bruk av naturressurser. Gjennom forvaltning av avtalen med CGIAR skal Norad bidra til at strategi og resultatrammeverk bidrar til de overordnede målene og til gode samarbeidsforhold mellom de ulike forskningssentrene. I forvaltningen av CWR vil det være sentralt å ha et aktivt forhold til Nagoyaprotokollen om «Access and Benefit sharing» under Konvensjonen om biologisk mangfold.

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Direktoratet for utviklingssamarbeid
Postboks 8034 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.:
15/14662

Dato:
12.03.2016

Norad. Tildelingsbrev 2 - 2016

Det vises til tildelingsbrev 1/2016, samt til påfølgende kontakt med Norad.

I tildelingsbrev nr. 1 til Norad av 18. februar 2016 er oppfølging av strategien *Matsikkerhet i et klimaperspektiv* omtalt i siste avsnitt på side 5. Omtalen har vist seg å trenge presisering. Følgende tekst erstatter derfor teksten i tildelingsbrev 1: «Strategien *Matsikkerhet i et klimaperspektiv* utløp som planlagt ved årsslutt 2015. Norad bes følge opp konkrete tiltak iverksatt under strategien som ennå ikke er avsluttet og de som fortsatt skal motta støtte ut over 2015. Videreføringen bør ivareta koblingen mellom matsikkerhet og ernæring. UD imøteser en sluttrapport fra Norad når alle tiltakene er avsluttet.»

I punkt 2.2. i tildelingsbrevet om «Oppfølging av multilaterale organisasjoner og prosesser» legges følgende til: «Norad bes inkludere oppfølgingen av Den asiatiske investeringsbanken for infrastruktur (AIIB) som en av de multilaterale organisasjonene som prioriteres. Gitt Norges rolle som stedfortredende styremedlem første halvår, samt bankens politiske betydning, bes Norad spesielt om å bistå med faglig rådgivning til departementets politikktutforming overfor AIIB. Norad bes herunder bidra med vurderinger i forberedelsene til styremøter og ved gjennomgang av rapporter og policy-papirer.»

Følgende endringer i tildelingene til Norad er også foretatt: (beløp i kroner)

141.01	Direktoratet for Utviklingssamarbeid, driftsutgifter	10 684 000
150.78	Regionbevilgning Afrika	- 8 000 000
151.78	Regionbevilgning Asia	2 000 000
160.01	Driftsutgifter	- 437 000
160.70	Sivilt samfunn	811 000
161.70	Næringsutvikling	9 500 000
166.74	Fornybar energi	23 000 000

Begrunnelser for endringene gis nedenfor.

140.01	Direktoratet for Utviklingssamarbeid, driftsutgifter	10 684 000
--------	--	------------

Tildelingen økes med 10 684 000 kroner. Dette er midler overført fra 2015.

150.78	Regionbevilgning Afrika	- 8 000 000
--------	-------------------------	-------------

Tildelingen reduseres med 8 millioner kroner. Reduksjonen gjelder siste utbetaling til prosjektet RAF-13/0055 «Regional development cooperation on Hiv/Aids and SRHR in Africa» som utsettes til tidlig 2017.

151.78	Regionbevilgning Asia	2 000 000
--------	-----------------------	-----------

Tildelingen økes med 2 millioner kroner øremerket delfinansiering av avtale med Regnskogsfondet for deres arbeid i Myanmar.

I tildelingsbrev nr. 1 ble Norad tildelt 25 millioner kroner. over regionbevilgning Asia øremerket utdanningstiltak i Afghanistan. Utdanningstiltak i Afghanistan er et prioritert område for regjeringen, og Norad bes legges til rette for flerårige avtaler på dette området. Som tidligere gjelder forbehold om Stortingets endelige budsjettvedtak fra år til år.

160.01	Driftsutgifter	- 437 000
--------	----------------	-----------

Tildelingen reduseres med 437 000 kroner. Reduksjonen skyldes justering av beregningsgrunnlaget til nettooverføringsordningen for merverdiavgift.

160.70	Sivilt samfunn	811 000
--------	----------------	---------

Tildelingen økes med 811 000 kroner. Av ubrukte overførte midler fra 2015 holdes 1 300 000 kroner tilbake for å dekke informasjonsstøtte til Flyktningshjelpen som vil bli forvaltet av Seksjon for humanitære spørsmål i departementet.

161.70	Næringsutvikling	9 500 000
--------	------------------	-----------

Tildelingen økes med 9,5 millioner kroner. Norad har i tidligere kommunikasjon (brev datert 29.01) angitt at avtaler under bedriftsstøtteordningen ikke har klausul om oppsigelse. Tildelingen skal derfor dekke allerede inngåtte forpliktelser under bedriftsstøtteordningen til utbetaling i 2016.

I oppfølgingen av Stortingsmelding 35 (2015-2016) Sammen om jobben, vurderes nå alternative modeller for en eller flere nye søknadsbaserte tilskuddsordninger, inkludert hvem som bør forvalte ordningene, herunder en omlegging av Business Matchmaking-programmet (BMMP). Næringsutvikling er et satsingsområde, herunder strategisk samarbeid med næringslivet. Det er i 2016 satt av like store beløp til bedriftsstøtte som tidligere år. Inntil et nytt søknadsbasert program er utformet er det ikke anledning til å inngå nye avtaler. Departementet imøteser fortsatt dialog med Norad om forvaltningen av Kap.post 161.70 inkludert utformingen av nye program, og vil med det første komme tilbake til en mer detaljert tilbakemelding på Norads innspill av 11. desember 2015.

I Norads innspill av 11. desember 2015 vektlegges innsats for utbedring av rammevilkår for næringsutvikling. Departementet deler denne oppfatningen. Når det gjelder tilskudd knyttet til rammevilkår kan Norad vurdere nødvendige avtalemessige endringer innenfor rammen av tildelingen på 95 millioner kroner, jfr. føringer gitt i tildelingsbrev nr. 1. Vi imøteser for øvrig en dialog med Norad om prioriteringer innenfor støtte til rammevilkår for jobbskaping, investeringer og handel.

166.74	Fornybar energi	23 000 000
--------	-----------------	------------

Tildelingen økes med 23 millioner kroner. Midlene øremerkes fortsatt støtte til Clinton Climate Initiative, SE4All og den bilaterale avtalen med Bhutan om samarbeid med NVE og NGO.

Med vennlig hilsen

Tine Mørch Smith
ekspedisjonssjef

Ole Øveraas
Fagdirektør

Kopi: Økonomiseksjonen og Riksrevisjonen

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Direktoratet for utviklingssamarbeid
Postboks 8034 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.:
15/14662

Dato:
20.05.2016

Norad. Tildelingsbrev 3 - 2016

Det vises til tildelingsbrev 1 og 2/2016, samt til påfølgende kontakt med Norad.

Følgende endringer i tildelingene til Norad er foretatt: (beløp i kroner)

141.01	Direktoratet for utviklingshjelp, driftsutgifter	300 000
160.01	Driftsutgifter	1 500 000
160.70	Sivilt samfunn	- 12 800 000
161.70	Næringsutvikling	7 600 000
163.72	Menneskerettigheter	1 500 000
168.73	Kvinnens rettigheter og likestilling	- 1 400 000
169.70	Global helse	10 000 000
169.73	Utdanning	70 000 000

Begrunnelser for endringene gis nedenfor.

141.01	Direktoratet for Utviklingssamarbeid, driftsutgifter	300 000
--------	--	---------

Tildelingen økes med 300 000 kroner. Dette er midler overført fra 2015.

160.01	Driftsutgifter	1 500 000
--------	----------------	-----------

Tildelingen økes med 1 500 000 kroner. Dette er midler overført fra 2015, samt midler som ble trukket tilbake i tildelingsbrev 2 – 2016.

160.70	Sivilt samfunn	- 12 800 000
--------	----------------	--------------

Tildelingen reduseres med 12,8 mill. kroner og gjelder støtten til internasjonale organisasjoner og nettverk.

161.70	Næringsutvikling	7 600 000
--------	------------------	-----------

Tildelingen økes med 7,6 mill. kroner. Midlene skal dekke allerede inngåtte betalingsforpliktelser for 2016 til Innovasjon Norge angående Business Matchmaking-Programmet.

163.72	Menneskerettigheter	1 500 000
--------	---------------------	-----------

Tildelingen økes med 1,5 mill. kroner. Midlene øremerkes støtte til Atlas-Alliansens inkluderingsprosjekt og skal forvaltes innenfor rammeavtalen med Norad, men uten at det kreves egenandel.

168.70	Kvinneres rettigheter og likestilling	1 400 000
--------	---------------------------------------	-----------

Tildelingen reduseres med 1,4 mill. kroner i forbindelse med at forvaltningen av støtten til ICAN foretas i departementet.

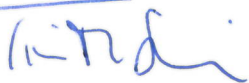
169.70	Global helse	10 000 000
--------	--------------	------------

Tildelingen økes med 10 mill. kroner øremerket første hovedutlysning av Visjon 2030. Visjon 2030 har som formål å få frem innovative norskbaserte løsninger som kan bidra til oppnåelse av de nye bærekraftsmålene innen helse og utdanning. Midlene skal fordeles til innovasjonsprosjekter administrert av Forskningsrådet og Innovasjon Norge, samt til følgeforskning gjennom Forskningsrådet.

169.73	Utdanning	70 000 000
--------	-----------	------------

Tildelingen økes med 70 mill. kroner. 40 mill. kroner øremerkes addendum til avtale QZA-0633/QZA-15/0006 REACH, Results in Education for all Children med

Verdensbanken. 30 mill. kroner øremerkes delfinansiering av første hovedutlysning av Visjon 2030 (se kommentar ovenfor på kap.post. 169.73 Global helse).

Tine Mørch Smith
ekspedisjonssjef

Ole Øveraas
fagdirektør

Kopi: Økonomiseksjonen og Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Direktoratet for utviklingssamarbeid
Postboks 8034 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.:
15/14662

Dato:
27.06.2016

Norad. Tildelingsbrev 4 - 2016

Det vises til tildelingsbrev 1, 2 og 3/2016, samt til påfølgende kontakt med Norad, herunder forbruks- og fremdriftsrapport pr. 30. april 2016.

Følgende endringer i tildelingene til Norad er foretatt: (beløp i kroner)

150.78	Regionbevilgning Afrika	7 833 000
160.01	Driftsutgifter	- 100 000
160.70	Sivilt samfunn	12 817 000
161.70	Næringsutvikling	25 000 000
165.71	Faglig samarbeid	- 7 600 000
166.72	Miljø og bærekraftig utvikling	- 7 400 000
169.70	Global helse	11 148 000

Begrunnelser for endringene gis nedenfor.

150.78	Regionbevilgning Afrika	7 833 000
--------	-------------------------	-----------

Tildelingen økes med 7 833 000 millioner kroner som sammen med det innmeldte underforbruket på 167 00 kroner på gjeldende tildeling, øremerkes siste utbetaling til prosjektet RAF-13/0055 «Regional development cooperation on Hiv/Aids and SRHR in Africa».

160.01	Driftsutgifter	- 100 000
--------	----------------	-----------

Tildelingen reduseres med 100 000 kroner.

160.70	Sivilt samfunn	12 817 000
--------	----------------	------------

Tildelingen økes med 12 817 000 kroner, jfr. Stortingets vedtak 17. juni 2016 om statsbudsjettet 2016.

161.70	Næringsutvikling	25 000 000
--------	------------------	------------

Tildelingen økes med 25 mill kroner som øremerkes opprettelsen av et søknadsbasert tilskuddsprogram for bedrifter, med oppstart høsten 2016. Programmets mål skal være etablering av bærekraftig næringsliv og jobbskaping i utviklingsland. Norad vil bli bedt om, i samråd med Avdeling for økonomi og utvikling i Utenriksdepartementet, å forberede utlysning av midler, samt formulere forslag til ordningsregelverk. Støtten over denne posten må sees i sammenheng med støtte over kap.post 166.74 Fornybar energi. Departementet vil i nær fremtid ta kontakt om nærmere innretning og utforming av den nye ordningen.

165.71	Faglig samarbeid	- 7 600 000
--------	------------------	-------------

Tildelingen reduseres med 7,6 mill kroner, jfr. Norads forbruks- og fremdriftsrapport.

166.72	Miljø og bærekraftig utvikling	- 7 400 000
--------	--------------------------------	-------------

Tildelingen reduseres med 7,4 mill kroner. Reduksjonen gjelder årets bidrag ifm. avtaleinngåelse med Globale Framework for Climate Services (tredje fase av WMO-samarbeidet).

169.70	Global helse	11 148 000
--------	--------------	------------

Tildelingen økes med 11 148 000 kroner. 4,3 mill. kroner øremerkes til interimsekretariatet for "Coalition for Epidemic Preparedness Innovation" (CEPI) og 6 848 000 kroner til Clinton Health Access Initiative (CHAI) gjennom et addendum til trepartsavtalen mellom CHAI, helseministeriet i Nigeria og Norad.

Med vennlig hilsen

Tine Mørch Smith
ekspedisjonssjef

Ole Øveraas
Fagdirektør

Kopi: Økonomiseksjonen og Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Direktoratet for utviklingssamarbeid
Postboks 8034 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.:
15/14662

Dato:
23.08.2016

Norad. Tildelingsbrev 5 - 2016

Det vises til tildelingsbrev 1, 2, 3 og 4/2016, samt til påfølgende kontakt med Norad.

Følgende endringer i tildelingene til Norad er foretatt: (beløp i kroner)

150.78	Regionbevilgning Afrika	15 000 000
160.70	Sivilt samfunn	8 000 000
169.73	Utdanning	15 000 000

Begrunnelser for endringene gis nedenfor.

150.78	Regionbevilgning Afrika	15 000 000
--------	-------------------------	------------

Tildelingen økes med 15 millioner kroner som øremerkes støtte til programmet Safe quality education in Bor and Rumbeck, jfr. Søknad fra Redd Barna mottatt på ambassaden i Juba. I tråd med dialog mellom ambassaden i Juba og Norad skal avtale med Redd Barna om dette tiltaket forvaltes i samarbeid med ambassaden i Juba. Ambassaden vil bl.a. ha dialog med Redd Barna om fremdrift, resultater og måloppnåelse.

160.70	Sivilt samfunn	8 000 000
--------	----------------	-----------

Tildelingen økes med 8 millioner kroner.

Tildelingen økes med 15 millioner kroner. Som ledd i oppfølgingen av Stortingsmelding 25, Utdanning for Utvikling, og Stortingsmelding 35, Sammen om Jobben, er det satt av midler til yrkesfaglig opplæring for å møte behovet for kvalifisert lokal arbeidskraft i utviklingsland. Dette er viktig for næringslivsutvikling og jobbskaping.

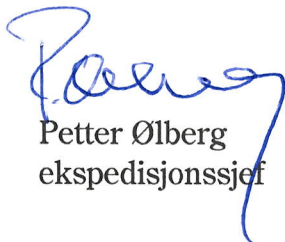
I den forbindelse vises til departementets bestilling av utkast til ny tilskuddsordning for yrkesopplæring, 08.06. 2016, og Norads svar på bestillingen, 01.07.2016. Norads innspill til ny ordning ble utarbeidet i nært samarbeid med Senter for internasjonalisering (SIU). Det vises også til løpende dialog om utforming av prosjekt – og skisseutlysning høsten 2016 med en totalramme på opp til 50 millioner kroner.

Tildelingen på 15 millioner kroner øremerkes en første utlysning, med sikte på en økning knyttet til en hovedutlysning i 2017.

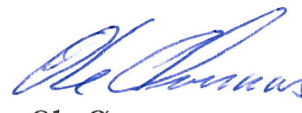
Departementet har i kommunikasjonen med Norad og SIU gjort det klart at det er ønskelig at SIU har en sentral rolle i forvaltningen av ordningen.

Norad bes inngå avtale med SIU om forvaltningen av høstens prosjekt – og skisseutlysning. I oppdragsbrevet ønsker departementet at det inkluderes en formulering om at man ser for seg at SIU skal ha en sentral rolle i forvaltningen av deler av hovedordningen. Dette for å sikre forutsigbarhet og kontinuitet for både SIU og potensielle søkere til hovedutlysningen.

Med vennlig hilsen

Petter Ølberg
ekspedisjonssjef

Ole Øveraas
Fagdirektør

Kopi: Økonomiseksjonen og Seksjon for globale initiativ og Seksjon for Næringsutvikling
Ambassaden Juba
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Direktoratet for utviklingssamarbeid
Postboks 8034 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

15/14662

01.11.2016

Norad. Tildelingsbrev 6 - 2016

Det vises til tildelingsbrev 1, 2, 3, 4 og 5 for 2016, samt til Norads forbruks- og fremdriftsrapport nr. 2/2016. Utover den samlede reallokeringsbeslutningen inkluderes i dette brevet en tildeling knyttet til overføring av forvaltningsansvar fra ambassaden i Sør-Sudan, samt driftsmidler for lønnsjustering i samsvar med det sentrale lønnsoppgjøret.

Følgende endringer i tildelingene til Norad er foretatt: (beløp i kroner)

141.01	Direktoratet for utviklingssamarbeid, drift	2 889 000
165.01	Forskning, kompetanseheving og evaluering, drift	- 5 000 000
150.78	Regionbevilgning Afrika	4 661 000
160.70	Sivilt samfunn	1 114 000
162.70	Overgangsbistand	10 000 000
165,71	Faglig samarbeid	8 600 000
166.72	Int. miljøprosesser og bærekraftig utvikling	14 000 000
166.74	Fornybar energi	- 5 780 000
169.70	Global helse	17 878 000
169.73	Utdanning	67 130 000

Begrunnelser for endringene gis nedenfor.

141.01	Direktoratet for utviklingssamarbeid, drift	2 889 000
--------	---	-----------

På grunnlag av det sentrale lønnsoppgjøret i 2016 har Finansdepartementet samtykket i fordeling av kompensasjon på kapitlene der UD er tildelt budsjetter. I samsvar med dette økes tildelingen med 2,889 millioner kroner.

165.01	Forskning, kompetanseheving og evaluering, drift	- 5 000 000
--------	--	-------------

Tildelingen reduseres med 5 millioner kroner som følge av mindre behov for konsulentoppdrag.

150.78	Regionbevilgning Afrika	4 661 000
--------	-------------------------	-----------

Tildelingen økes totalt med 4,661 millioner kroner som følge av beslutning om å overføre forvaltningen av utdanningsprosjektet SSD-15/0030 (Flyktningshjelpen) til Norad samt innmelding av mindrebehov m.m. i Norads forbruks- og fremdriftsrapport nr. 2/2016.

160.70	Sivilt samfunn	1 114 000
--------	----------------	-----------

Tildelingen økes med 1,114 millioner kroner.

162.70	Overgangsbistand	10 000 000
--------	------------------	------------

Tildelingen økes med 10 millioner kroner som følge av beslutning om å overføre forvaltningen av utdanningsprosjektet SSD-16/0014 (ADRA) til Norad.

165,71	Faglig samarbeid	8 600 000
--------	------------------	-----------

Tildelingen økes med 8,6 millioner kroner for videreføring av samarbeid med UIO/HISP for nasjonale HMIS-systemer.

166.72	Int. miljøprosesser og bærekraftig utvikling	14 000 000
--------	--	------------

Tildelingen økes med 14 millioner kroner til prosjektet QZA-16/0357 (Global Alliance for Clean Cookstoves).

166.74	Fornybar energi	- 5 780 000
--------	-----------------	-------------

Tildelingen reduseres med 5,78 millioner kroner som følge av mindre behov av diverse grunner.

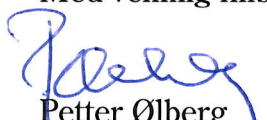
169.70	Global helse	17 878 000
--------	--------------	------------

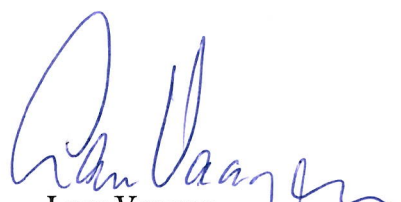
Tildelingen økes med 17,878 millioner kroner. Midlene skal dekke behov i forbindelse med ny avtale vedrørende SL@B og addendum til avtaler med produktutviklingspartnerskapene DNDI, TBVI, MMV og IPM.

169.73	Utdanning	67 130 000
--------	-----------	------------

Tildelingen økes med 67,130 mill. kroner. Midlene skal dekke tilskudd til Graca Machel Trust, merbehov i forbindelse med NORHED og utlysninger knyttet til utdanning. Det er meldt inn mindre behov knyttet til forvaltning av Visjon 2030-midler og EduApp4Syria-prosjektet.

Med vennlig hilsen

Petter Ølberg
ekspedisjonssjef

Lars Vaagen
seniorrådgiver

Kopi: Økonomiseksjonen
Riksrevisjonen

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Norad - Direktoratet for utviklingssamarbeid
v. direktør Jon Lomøy
Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:
15/14662

Dato:
19.12.2016

Norad. Tildelingsbrev 7 – 2016

Det vises til tildelingsbrev nr. 1-6 for 2016.

Følgende endringer i tildelingene til Norad er foretatt: (beløp i kroner)

160.70	Sivilt samfunn	0
161.70	Næringsutvikling	4 000 000
161.70	Næringsutvikling	14 000 000
164.70	Fred og forsoning	2 000 000
166.72	Int. miljøprosesser og bærekraftig utvikling	- 9 025 000
166.74	Fornybar energi	-12 000 000
169.73	Utdanning	6 000 000
169.73	Utdanning	-9 366 000

Begrunnelser for endringene gis nedenfor:

160.70	Sivilt samfunn	0
--------	----------------	---

Norge vil sammen med en rekke land delta i «The Global Anti-corruption Consortium» som er samarbeid for finansiering av bekjempelse av korrupsjon. GACC vil fremme samarbeid mellom reportere, advokater, og lovekspertise med sikte på etterforskning og offentliggjøring av tilfeller av korrupsjon og organisert kriminalitet. GACC vil samarbeide tett med The Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP) og med Transparency International. Norge har forpliktet seg til et årlig bidrag på minimum USD 10.000 til konsortiet. Første bidrag, for 2017, blir på minimumsbeløpet og skal dekkes fra kapittel/post 160.70. Det foretas ingen tildeling til dette formålet, men Norad bes benytte eksisterende midler fra 160.70 på grunnlag av dette brevet.

161.70	Næringsutvikling	4 000 000
--------	------------------	-----------

Norad tildeles 4 mill. kroner over kap.post 161.70 Næringsutvikling. Midlene skal benyttes til ny bedriftsstøtteordning for næringsutvikling i utviklingsland.

161.70	Næringsutvikling	14 000 000
--------	------------------	------------

Norad tildeles, som resultat av nysaldering av budsjettet foretatt av Stortinget 19.12., et beløp på 14 mill. kr øremerket til å gi et tilskudd for å redde mikrofinansbanken Banco D-MIRO i Ecuador, eid av Misjonsalliansen gjennom Alliance Microfinance. Bankens problemer skyldes jordskjelvet som rammet landet i april i år, som førte til at AMAS mistet betydelig egenkapital, og vil hindre at banken mister sin banklisens. Stortingets vedtak innebærer at man styrker kap.post 163.70 «Nødhjelp, humanitær bistand og MR» med 486 mill. kr, og 14 mill. av disse overføres til Norad på kap.post 161.70.

164.70	Fred, forsoning og demokratiltak	2 000 000
--------	----------------------------------	-----------

Norad tildeles, som resultat av nysaldering av budsjettet foretatt av Stortinget 19.12., et beløp på 2 mill. kr over kapittelpost 164.70 fred, forsoning og demokratiltak. Midlene er øremerket til Rafto-prisvinner Yanar Mohammed's organisasjon Organization of Women's Freedom in Iraq (OWFI). Tilskuddet vil gå til det arbeidet organisasjonen gjør for kvinner rammet av konflikt i Irak, med fokus på kvinner fra områder frigitt fra ISIL. Støtten vil bli kanalisert gjennom Nobel Women's Initiative.

166.72	Int. miljøprosesser og bærekraftig utvikling	- 9 025 000
--------	--	-------------

På kapittelpost 166.72 tilbakeføres 9.025.000 kroner, pga. utsatt inngåelse av avtale med WMO og noe redusert bidrag til Flyktninghjelpen. Beløpet tilbakeføres koststed 460601 - Seksjon for klima og miljø.

166.74	Fornybar energi	- 12 000 000
--------	-----------------	--------------

Ubenyttede midler i Norad tilbakeføres koststed 460401 – Seksjon for energi.

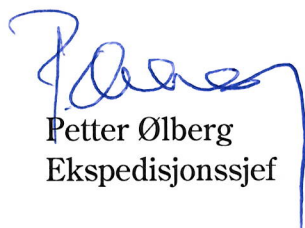
169.73	Utdanning	6 000 000
--------	-----------	-----------

På kapittelpost 169.73 overføres 6 000 000 kroner til Norad som opprinnelig var tildelt Ambassaden i Addis Abeba. Beløpet er øremerket Redd Barna i Etiopia.

169.73	Utdanning	- 9 366 000
--------	-----------	-------------

På kapittelpost 169.73 tilbakeføres ubenyttede midler på 9 366 000 kroner, som ikke er blitt benyttet til NORHED-prosjektet som planlagt, fra Norad til UD, som vil benytte beløpet til oppbygging av kunnskapsgrunnlaget for utdanningssatsingen. Dette vil skje ved å finansiere forskning på global utdanning under forskningsprogrammet NORGLOBAL-2.

Med vennlig hilsen

Petter Ølberg
Ekspedisjonssjef

Lars Vaagen
Seniorrådgiver

Kopi: Seksjon for økonomi og virksomhetsstyring
Riksrevisjonen

TILDELINGSBREV 2016

FOR

NORAD

Innholdsfortegnelse

<u>1. INNLEDNING.....</u>	<u>3</u>
<u>2. PRIORITERINGER FOR NORAD I 2016.....</u>	<u>3</u>
2.1 RESULTATKRAV, FØRINGER OG OPPDRAG	4
<u>3. BUDSJETT – TILDELING OG FORUTSETNINGER.....</u>	<u>5</u>
<u>4. RAPPORTERING.....</u>	<u>7</u>
<u>5. MØTEPLAN .....</u>	<u>7</u>

1. INNLEDNING

Norad er underlagt Utenriksdepartementet, men i saker som gjelder klima- og skogsatsingen er Norad underlagt Klima- og miljødepartementet, jf. Instruks for Norad fastsatt ved kgl. res. av 13. desember 2013. Dette tildelingsbrevet, sammen med Instruks for virksomhets- og økonomistyring i saker som gjelder klima- og skogsatsingen i Norad, og [Prop. 1 S \(2015–2016\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2015-2016\)](#) og [Innst. 9 S \(2015-2016\)](#), utgjør en ettårig kontrakt mellom Klima- og miljødepartementet og Norad, avgrenset til saker som gjelder klima- og skogsatsingen. Tildelingsbrevet gir de økonomiske rammene for 2016, og viser hva departementet vil prioritere og vektlegge for 2016. Tildelingsbrevet og instruksen er retningsgivende for etatens rapportering gjennom året.

Regjeringen er opptatt av å effektivisere statlig sektor. Departementet vil poengtere at alle virksomheter må gjennomføre tiltak for å bli mer effektive.

Etatsstyringsheftet ”Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen” beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2. PRIORITERINGER FOR NORAD I 2016

Hovedprioriteringene i 2016 for Klima- og miljødepartementet er økt satsing på tiltak som bidrar til å redusere klimagassutslipp. Norge skal fortsatt være en viktig pådriver for å heve ambisjonsnivået i den internasjonale klimapolitikken. Klima- og skogsatsingen skal bidra til å redusere klimagassutslipp og nå de utviklingspolitiske målene til regjeringen. Tiltak for å redusere klimagassutslipp skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom blant annet bedret styresett i skog- og arealforvaltningen. Klima- og skogsatsingen bidrar til den internasjonale innsatsen med å redusere utslipp av klimagasser fra avskoging og degradering av skog i utviklingsland. I 2016 videreføres satsingen på 2,77 mrd. kroner. Rammen er noe redusert i 2016 på grunn av store utgifter til mottak av flyktninger.

Klima- og skogsatsingen prioriterer samarbeid med skogland for å oppnå tidlige og effektive verifiserte utslippsreduksjoner. Den overordnede endringsteorien og strategien for å oppnå dette er gjengitt i Prop. 1 S (2015-2016). Gjennom *New York Declaration on Forests*, inngått høsten 2014, og *Lima Challenge*, inngått våren 2015, har både skogland, donorland og en rekke aktører innen privat sektor forpliktet seg til arbeidet mot avskoging. I 2016 prioriteres samarbeid med privat sektor i større grad enn tidligere.

I 2015 ble forvaltningen av klima- og skogsatsingen styrket, gjennom en økning av driftsbudsjettet til Norad, forvaltning av deler av porteføljen i KLD, og nye spesialutsendinger for klima- og skog høsten 2015 i Hanoi og Bogota. Også i 2016 vil det være behov for rådgivning og veiledning fra Norad knyttet til forvaltning av klima- og skogsatsingens avtaler og tilskudd både ved ambassadene og i KLD.

I 2016 skal Norad gjennomføre Oslo REDD Exchange. Norad skal videre legge vekt på å kommunisere resultater av klima- og skogsatsingen, kunnskap om avskoging og regnskogens betydning, og samarbeide med kommunikasjonsenheten i KLD om dette. I 2016 vil Oslo REDD Exchange og resultatene fra sivilsamfunnsporteføljen 2013-2015 være prioriterte områder for kommunikasjonsarbeidet. Det settes i 2016 av midler under klima- og skogsatsingen til å gi tilskudd til tiltak som formidler kunnskap om satsingens mål, jf. kap. 4

budsjett. Dersom det kommer større oppdrag om kommunikasjon vil disse gis i form av supplerende tildelingsbrev.

Risikoanalyser og risikohåndtering i forvaltningen av klima- og skoginitiativets portefølje vil være høyt prioritert også i 2016. Norad skal løpende vurdere risiko i de avtalene som Norad forvalter. Tiltak skal settes inn ved behov. Omfanget av risikoanalysen og omfanget av tiltakene skal tilpasses det enkelte tiltaks egenart, herunder hva som er vesentlig og hva som er risikoen. Norad skal rapportere på risikoanalysene i årsrapporten, eller i et eget vedlegg til rapporten.

Ved varslings saker skal Norad følge opp i henhold til ansvarsdeling nedfelt i avtale mellom KLD og UD, jf. Norads instruks. Norad skal gjennomføre forvaltningsgjennomganger på vegne av KLD på aktuelle utestasjoner. UD koordinerer årlige bestillinger av forvaltningsgjennomganger med KLD. KLD skal motta rapport fra forvaltningsgjennomganger som omfatter klima- og skogmidler. KLDs kontrolldirektør skal holdes orientert om eventuelle granskninger og stikkprøver knyttet til midler som Norad er tildelt på kap. 1482, og skal konsulteres ved behov.

2.1 RESULTATKRAV, FØRINGER OG OPPDRAG

Nasjonalt klimamål 5.6 Reduserte utslipp av klimagasser fra avskoging og skogdegradering i utviklingsland, i samsvar med bærekraftig utvikling.

Klima- og skogsatsingens mål under det nasjonale målet lyder:

1. Å medvirke til at det internasjonale klimaregimet er et effektivt virkemiddel mot CO₂-utslipp fra avskoging og skogdegradering.
2. Kostnadseffektive, tidlige og målbare reduksjoner i utslipp av klimagasser fra avskoging og degradering av skog i utviklingsland.
3. Bevare naturskog i utviklingsland for å sikre denne skogen sin evne til å lagre karbon.

Som en del av hvert mål for satsingen gjelder at satsingen skal medvirke til bærekraftig utvikling og reduksjon av fattigdom.

Resultatkrav

1. Norad skal gjennomføre de norske forpliktelsene og bidra til fremdrift og måloppnåelse i følgende multilaterale avtaler i 2016:
  - Forest Carbon Partnership Facility (FCPF) *Readiness Fund*
  - UN REDD
  - Global Green Growth Institute (GGGI) (kjernestøtte)
  - Central African Forest Initiative (CAFI)
  - Forest Investment Program (FIP)
  - The economics of ecosystems and biodiversity (TEEB)
  - The Partnership for Action on Green Economy (PAGE)
  - Wealth Accounting and the Valuation of Ecosystem Services (WAVES)
  - Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)
2. Norad skal gjennomføre de norske forpliktelsene og bidra til fremdrift og måloppnåelse i bilaterale avtaler og andre mindre avtaler som fremgår av vedlegg 1.

I tillegg skal Norad bidra til å gjennomføre avtaler som blir inngått i 2016, jf. oppdragsliste.

3. Norad skal gjennom sivilsamfunnsatsingen bidra til å nå målene som er satt for satsingen. Det skal rapporteres på resultater i henhold til mål og indikatorer i det strategiske rammeverket for klima- og skogsatsingen.

Rapportering for resultatkrav 1-3:

Det skal rapporteres på resultater i henhold til mål og indikatorer i det strategiske rammeverket for klima- og skogsatsingen.

Føring

1. KLD skal involveres i saker som innebærer politiske beslutninger og veivalg.
2. I 2016 skal det legges vekt på å kommunisere resultater utad, både nasjonalt og internasjonalt.
3. Klima- og skogsatsingen skal ses i sammenheng med den bredere grønn vekst-agendaen.
4. Norad skal drifte sekretariatet for Guyana REDD+ Investment Fund (GRIF) gjennom å ivareta de administrative oppgavene for styrets saksbehandling.
5. Effektiv juridisk rådgivning skal prioriteres for klima- og skogsatsingens avtaler.
6. Kompetanseprofilen for årsverkene som KLD finansierer i Norad skal rettes inn mot klima- og skogsatsingen sine konkrete behov.

Oppdragsliste 2016 resultatområde 5 Klima

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
Statistikk 2015 – samlet norsk bistandsstatistikk	1. april
Leveranser knyttet til hendelser i klima- og skogsatsingens milepælskalender for 2016, vedlegg 3 til tildelingsbrevet	Løpende
Oppdrag om forvaltning av eventuelle nye bilaterale avtaler vil gis Norad i supplerende tildelingsbrev	Løpende
Foreløpig rapportering på sivilsamfunnsportefølje 2013-2015 til bruk under Oslo REDD EX og Prop. 1 S	1. juni
Endelig erfaringsoppsummering av avsluttet sivilsamfunnsportefølje 2013-2015	Avtales mot slutten av året
Bidrag til rapportering til Stortinget om resultater i klima- og skogsatsingen, basert på resultatrammeverket	Våren 2016, eget oppdrag vil komme
Erfaringsrapport fra årets forvaltningsgjennomganger	31. januar 2017

3. BUDSJETT – TILDELING OG FORUTSETNINGER

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Prop. 1 S (2015–2016), Stortingets forutsetninger og vedtatt budsjett. Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Norad skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser. Kravet til effektiv drift og ressursforvaltning omfatter også antall ansatte. Behovet for personalressurser forårsaket av nye og endrede oppgaver/tiltak skal løses innenfor tildelt ramme.

Følgende midler tildeles i 2016:

i 1000 kr

Kap./Post	Sald. budsjett 2016	Tildeling 2016
1482.01 Driftsutgifter	93 772	25 522
1482.73 Klima- og skogsatsingen, kan overføres	2 673 598	1 337 000
SUM kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak	2 767 370	1 362 522

Postomtale

Kapittel 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak

Post 01 Driftsutgifter

Posten skal dekke lønns- og driftsutgifter for klima- og skogsatsingen i Norad.

Følgende endringer er lagt inn i 2016:

- 4 mill. kroner til evalueringer er flyttet til posten i 2016 (Videreføring av RNB 2015)
- 2,3 mill. kroner til husleieutgifter, overført fra UD's budsjett (Videreføring av RNB 2015)
- 1,1 mill. kroner som KLDs andel av utgifter knyttet til flytting av Norad i 2016

Følgende årsverk ligger inne i bevilgningen:

- 13 faste årsverk
- 1,5 årsverk knyttet til etablering av ny portefølje i sivilsamfunnsatsingen og avslutning av forrige portefølje
- 1,5 årsverk knyttet til gjennomføring av Oslo REDD Exchange 2016

Kompetanseprofilen for årsverkene skal rettes inn mot klima- og skogsatsingen sine konkrete behov, jf. føringer i avsnitt 2.1.

Etter dette vil Norad disponere 25 522 300 kroner på kap. 1482, post 01 i 2016. Dette baserer seg på til sammen 16 årsverk for klima- og skogsatsingen.

Post 73 Klima- og skogsatsingen, kan overføres

Endringer i 2016:

- I 2016 settes det av midler på posten til eventuelle tilskudd Norad utbetaler med formål om å produsere og formidle kunnskap om klima- og skogsatsingens mål, jf. nytt formål for tilskuddsposten i revidert nasjonalbudsjett 2015, videreført i 2016. Behovet vurderes løpende utover året i dialog med KLD.
- Det settes av inntil 8 mill. kroner på posten til gjennomføring av konferansen Oslo REDD Exchange i juni 2016.

- Fordelingen av klima- og skogsatsingens portefølje mellom Norad og KLD for 2016 fremgår av vedlegg 1

Mindre summer kan omdisponeres mellom tiltakene som er satt opp i tabellen under. Tildelingen kan justeres i løpet av året, i dialog mellom Klima- og miljødepartementet og Norad. Det kan også bli aktuelt med ytterligere tildelinger gjennom året, avhengig av utviklingen innenfor satsingens portefølje som helhet.

Formål/ satsing	Tildeling i 1000 kr	Beskrivelse
Tilskudd til sivile samfunnsorganisasjoner	310 000	Ny portefølje 2015-2020, samt IDH
Multilaterale organisasjoner	185 000	UN-REDD, UNDP, GGGI, PAGE
Bilaterale partnerskap	685 000	Guyana, Liberia, Kongobassenget, Peru
Andre avtaler	157 000	Inkl. tilskudd til kunnskapsformidling, Oslo REDD Exchange, Governors Climate Fund og andre avtaler jf. vedlegg 1.
Totalt	1 337 000	

4. RAPPORTERING

Norad skal rapportere resultater og årsregnskap i foreløpig rapportering på tildelingsbrevet og endelig årsrapport, som viser status per 31. august og 31. desember 2016. Rapporteringen skal knyttes opp mot resultater i henhold til målene og indikatorene i klima- og skogsatsingens strategiske rammeverk, jf. vedlegg 2 til tildelingsbrevet. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene. Årsrapporten dekker både Utenriksdepartementets og Klima- og miljødepartementets oppdrag til Norad. Norad følger Finansdepartementets krav og DFØs retningslinjer for årsrapportering.

Frister for rapporteringer i 2016 er:

Avviksrapportering 13. mai 2016

Foreløpig årsrapport 15. september 2016

Endelig årsregnskap 3. februar 2017

Endelig årsrapport felles til UD og KLD 15. mars 2017

Årsrapporten skal publiseres på departementets og virksomhetens hjemmesider innen 1. mai.

5. MØTEPLAN

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
11. april kl. 12.30-14	Etatsstyringsmøte 1/2016	Rapportering på årsrapport 2015	2 uker før	
6. oktober kl. 10-11.30	Etatsstyringsmøte 2/2016	Foreløpig rapportering på tildelingsbrevet 2016 og orientering om budsjett 2017	2 uker før	